

ЕРМАНО ЛИБЕНЦИ АВТОЗАВРИ

Превод от италиански: Мария Георгиева, 1983

chitanka.info

Към средата на двадесет и първи век човекът, столетия служил като обект на съсредоточеното внимание на философи, лекари, психолози, социолози, писатели и антрополози, изгуби своята притегателна сила. За него — до най-малки подробности — се знаеше всичко. В края на това столетие обаче в град Футурополис стана чудно и необяснимо събитие, което отведе до задънена улица многобройните учени.

Една сутрин един от жителите на града, като се събуди и стъпи на пода, откри, че през нощта тялото му е претърпяло невероятна трансформация. В течение на няколко месеца подобна участ постигна и останалите му съграждани. Едва неотдавна, след като вече са изминали много години, се удаде да бъде установен цялостният ход на събитията и в резултат на задълбочени сериозни изследвания да бъде изяснена природата на това сложно явление.

Началото на странните превръщания беше сложено през първата половина на двадесети век, когато човечеството започна да произвежда автомобили в огромни количества. В онези времена това бяха само примитивни кутии на колела с гърмящи и много несъвършени двигатели. Бурното развитие на техниката обаче позволи да бъде придаден по-изящен вид на колите, да станат те по-бързи и по-удобни. Моторът, или както тогава го наричаха, двигателят с вътрешно горене, обемист, сложен по конструкция, бързо загряващ се, си оставаше слабото място на автомобилите. Освен това той изразходваше невероятни количества бензин, а изгорелите му газове тровеха всичко наоколо.

През 1970 година във Футурополис такива коли бяха вече огромно множество. Ако през деветнадесети век можеше с дилижанс или с велосипед градът да бъде обиколен за час, то сега за това бяха необходими не по-малко от два часа. Автомобилите стояха по уличните платна, а понякога заемаха и тротоарите. Във върховите часове се движеха със скоростта на костенурка и обгръщаха минувачите в облаци зловонни газове. Би трябвало жителите на града да изпитват към автомобилите, ако не отвращение, то поне неприязън. В действителност ставаше тъкмо обратното: всеки трепереше над своята кола, грижеше се нежно за нея и ако би му се удадала и най-малката възможност, с удоволствие би я поставил в спалнята си на мястото на матримоналния креват.

През същата тази 1970 година общинският съвет на Футурополис реши да построи огромни подземни паркинги и естакади, за да се избегне пълният хаос по улиците. Ефектът беше почти мигновен: колите вече не заприщваха улиците и движението стана нормално.

Тогава именно големите автомобилни концерни под крещящия лозунг: „Жени, събудете се, вие също имате право на своя кола“, разгърнаха шумна рекламна кампания за продажба на нови модели. Бяха взети предвид всички женски прищевки и вкусове. Появиха се коли в розов, лилав, шамфъстъчен цвят и даже започнаха да боядисват шините зелени и сини, а в арматурното табло монтираха парфюмерийни шишета и червила.

Но ето че изминаха шест години. Всички улични платна и дори тротоарите на Футурополис отново бяха задръстени с коли. Гигантският скок в техниката доведе до създаването на електромобили с компактни и мощни мотори, които бяха много по-прости и икономични при експлоатация. Новите коли се харесаха много на жителите на града и през 2010 година техният брой се удвои.

Сега в своите реклами автомобилните концерни наблюдаваха на изтънчеността на вкуса, на елегантността и дълготрайността: „Еlegantният мъж има две коли — дневна и вечерна“, „И стогодишен да станете, няма да остарее, ако колата ви е марка «Бет».“

Твърде скоро положението стана наистина критично. Колите бяха наредени вече не в два, а в четири реда.

За движение оставаше само тесен коридор, и то по най-широките улици и площади. Светофарите, безполезни при това безредно струпване на колите, бяха заменени с високоговорители. Налагаше се шофьорите да се измъчват с часове в своите коли и да слушат джазова музика, новини, автомобилни реклами и призови към търпение.

С най-голям успех се ползуваше програмата „Гимнастика — винаги и навсякъде“. Дългите часове, прекарвани в кабината, принуждаваха собствениците на автомобили да разтърчат отеклите си крака. За това им се препоръчваше да се качат на покрива на колата и по команда от високоговорителя да правят комплекс гимнастически упражнения.

Автомобилните концерни се ориентираха бързо в създадената ситуация и организираха нова рекламна кампания под лозунга: „Да

забравим всички неудобства и неприятности на уличното движение в супер комфортните коли“.

Сега по улиците и тротоарите се нареждаха в шест до осем реда коли с телевизори, душеве, сгъваеми кревати и електробилярди.

През 2040 година уличното движение във Футурополис съвсем замря. Тогава беше решено да пуснат колите и по тротоарите. Редките минувачи трябваше да се промъкват към своите домове по покривите на колите, проточили се в безкрайни редове. За да се избягнат задръстванията, беше забранено под заплахата от доста голяма глоба да се спира за повече от десет секунди. След това постановление мъжете можеха да попаднат в къщи само в случай че предварително на прага ги чакаше жена им или някое от децата, които мигновено сменяха главата на семейството зад волана. И ако все пак някой заклет ерген се осмелеше да тръгне на работа или по покупки с кола, то всичко това свършваше доста плачевно за него: трябваше да се върти непрекъснато две-три денонощия из града, преди да намери място да паркира.

В случай на повреда неумолимият закон предписваше на колата, която идва отзад, да буца повредената. Шофьорите точно така правеха. Обаче не минаха и две години и излезлите от строя коли станаха два пъти повече, отколкото неповредените и тогава даже и най-упоритите собственици отстъпиха. Пътищата във Футурополис се превърнаха в гигантско гробище за автомобили. Трябваше да се намери незабавно някакъв изход: автомобилните концерни не можеха да се примирят със спиране на производството, а двадесетте милиона жители на Футурополис не можеха до безкрайност да се промъкват по покривите на неподвижно замрелите коли.

Над разрешението на този проблем се блъскаха най-съвършените изчислителни устройства и най-светлите умове на страната. След няколко дни изходът беше намерен. В града пристигнаха големи пътностроителни машини, стотици инженери и техници и хиляди работи. Самосвалите, натоварени с пясък, едър и дребен чакъл, горещ асфалт, вървяха в непрекъснат поток. Всичко това се натрупваше върху неподвижните коли и скоро те бяха погребани. След това валяци, грейдери и други пътни машини асфалтираха новите улици. Едновременно с това хиляди строителни фирми с невероятна бързина надстроиха всички сгради, в тях се преселиха обитателите на първите етажи, които също останаха под купищата пясък и чакъл.

След една седмица жителите на Футурополис имаха на разположение чисти „издигнати“ улици без нито една кола. Това така важно събитие беше отбелязано с парад, пъстър карнавал и празник на песните, посветена му беше специална серия марки.

И всички веднага се втурнаха да купуват коли, на първо време търсенето надхвърли даже възможностите на производството. Печалбите на монополите достигнаха невиждани размери. Но броят на колите растеше и растеше.

В течение на една година движението във Футурополис беше отново парализирано. Предложението да се заасфалтира и вторият етаж беше посрещнато с ентузиазъм от директорите на автомобилните и строителните фирми, но предизвика многобройни протести от страна на гражданите. Най-много се възмуцаваха ония, които си бяха купили коли през последната седмица. Самата мисъл, че техните новички, струващи немалко пари коли ще бъдат залети с асфалт, ги караше да изпадат в ярост.

Автомобилните компании излязоха с предложение след новата асфалтация да се предостави правото на най-пострадалите първи да си купят коли. По такъв начин те ще могат да използват закупените отново коли не по-малко от година. Предложението беше прието и пътно-строителните и строителните компании отново се заеха за работа.

След десет месеца беше открито едно любопитно явление: макар движението по улиците да беше силно затруднено, не беше парализирано напълно. Оказа се, че жителите, поучени от горчивия опит, не искаха да си купуват коли само за два месеца.

Всички ония, които чакаха с нетърпение да си купят коли след новата асфалтизация, за момент се объркаха. Служещите в рекламните бюра обаче, страхувайки се да не изгубят работата си, намериха с какво да привлекат купувачите. Беше предложен нов модел кола, наречена съкратено „ПИХ“ („Повози се и хвърли“). Колата беше рядко икономична и струваше шест пъти по-евтино от предишните. Беше с корпус от пластмаса, а двигателят ѝ в най-добрия случай можеше да работи два месеца. Всеки притежател на „ПИХ“ получаваше правото един от първите — веднага след асфалтацията — да се снабди с кола с нормална конструкция.

Идеята се оказа плодотворна, скоро уличното движение в града отново замря и отново се появиха самосвалите с пясък, чакъл и асфалт. И тъй извънредно сложният проблем за градското улично движение беше решен окончателно и блестящо. Специалистите изчислиха, че при едноетажна годишна надстройка от четири метра до края на века Футурополис ще се издигне на четиристотин метра, а към 3044 година — на четири километра. Подобна перспектива обаче не изплаши никого. Наопаки, мнозина заявиха даже, че въздухът във високия град ще бъде по-прохладен и по-чист. Археологическото дружество твърдеше, че автомобилните монополи са оказали голяма услуга на човечеството и особено на потомците, като са им предоставили богати възможности за изследвания и разкопки.

Настана 2080 година. Поради безкрайните погребвания на коли Футурополис се извиси на 150 метра. И ето в едно злополучно утро животът в града се измени рязко. Един негов съвсем обикновен гражданин, като се събуди, видя, че през нощта са му изчезнали... краката. На тяхно място бяха „израсли“ две големи черни колела с шини. Безименният гражданин възкликна глухо и със зинала уста се заоглежда в огледалото. „Какво е това? Какво ще стане сега с мене?“ — пробягна мисъл в главата му. Опитва се да прекрачи и изумен откри, че отлично запазва равновесие. Той обиколи бавно около кревата — колелата му се подчиняваха. Тогава той стана по-смел и започна да кара по-бързо. Разтвори вратата и с радостен вик излетя в коридора.

На неговия вик се притекоха майка му, жена му и децата му. Като видяха, че техният баща и съпруг има колела вместо крака, цялото семейство се вкамени от ужас, но страхът на самия пострадад беше вече минал. Той се завъртя около масата, като демонстрираше колко удобен и приятен е новият начин на придвижване.

В следващите дни същата съдба постигна и други жители на Футурополис. След месец вече всички граждани имаха вместо крака — колела с шини.

Учените не бяха в състояние да дадат научно обяснение на това толкова странно явление. Те се ограничиха само да констатират, че гражданите на Футурополис са останали хора, но че очевидно принадлежат към свършено нов вид. Отсега нататък трябваше да се говори вече не за Homo sapiens, а за Homo avtarius. Това последно определение скоро влезе във всички енциклопедии и речници, а в

обикновения говор такива хора започнаха да наричат автозаври. Беше извършена последната, окончателна асфалтизация, всички стълбища бяха премахнати и заменени с наклонени естакади и автозаврите станаха пълновластни стопани на Футурополис.

Едва неотдавна науката успя да обясни някак станалото: животът е подложен на непрекъсната еволюция. В някой момент от своята история човекът е изобретил колелото. В началото — за да превозва товари, а след това — да превозва себе си. С настъпването на ерата на автомобила краката са му били нужни все по-малко и по-малко. Той почти се отучил да ходи. Природата е надарила живите същества със способността да се приспособяват към новите условия. Щом на човека не са му нужни крака, да му дадем колела.

Така през 2080 година се появиха автозаврите. Да се говори за настъпването на ерата на автозаврите обаче би било твърде преждевременно. Автомобилните монополи вече разработват нов тип коли, които са способни да създават илюзията за пешеходна разходка.

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 8/1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.